

Agerdyrkningsberetning

(indtil Udgangen af Maj Maaned).

Som sædvanlig bringer Tidsskriftet neden for nogle Tabeller til Belysning af Høstudbyttet i Fjor, og som i det sidste Par Aar ere disse Tabeller hentede fra Statens statistiske Bureaus officielle Høststatistik («Høsten i Danmark i Aaret 1907»). Som bekendt blev der i Juli Maaned i Fjor indsamlet Oplysninger om Arealets Benyttelse, hvilke Oplysninger udvise betydelige og karakteristiske Forskydninger i denne, siden Opgørelsen af 1901 blev foretaget*). Ved Beregningen af Høsttabellerne for i Fjor har Bureauet imidlertid maattet lægge Arealopgørelsen 1901 til Grund, da de i Fjor indsamlede Oplysninger endnu ikke ere saa vidt bearbejdede, at man har kunnet benytte Resultaterne ved Høstopgørelsen 1907. De neden for gengivne Tal maa derfor tages med en vis Reservation. Dog ville de altid med nogenlunde Paalidelighed kunne benyttes til Sammenligning med de umiddelbart foregaaende Aar, da Forskydningerne i Arealets Benyttelse fra det ene Aar til det andet næppe have været større, end at en Sammenligning er tilladelig.

Det gennemsnitlige Foldudbytte (d. e. Udbytte i Tdr. pr. Td. Ld.) er opgjort til:

*) Jvnfr. »Tidsskrift f. Landøk.«, S. 370—72.

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
	Hvede:		
1907.....	15.0	14.3	14.9
1906.....	14.1	14.7	14.2
1905.....	13.9	13.9	13.9
	Rug:		
1907.....	10.0	7.1	8.1
1906.....	12.0	8.3	9.6
1905.....	12.2	8.5	9.9
	2-rd. Byg:		
1907.....	14.0	11.4	13.3
1906.....	12.5	10.4	11.9
1905.....	12.7	8.6	11.5
	6-rd. Byg:		
1907.....	14.5	10.5	11.6
1906.....	13.3	9.5	10.6
1905.....	13.1	8.5	9.8
	Hvid Havre:		
1907.....	17.7	14.6	15.7
1906.....	16.0	13.4	14.4
1905.....	15.8	9.8	12.0
	Graa Havre:		
1907.....	17.5	10.6	10.9
1906.....	15.8	8.8	9.2
1905.....	15.5	5.9	6.4
	Blandsæd:		
1907.....	16.3	12.5	14.5
1906.....	15.0	11.4	13.3
1905.....	15.0	9.0	12.2

Kærneudbyttet og Halmudbyttet var for samtlige Sædafgrøder følgende:

	Kærneudbytte.	Halmudbytte.
1907.....	26.4 Mill. Tdr.	7.7 Mill. Læs.
1906.....	25.2 —	6.3 —
1905.....	22.8 —	5.2 —
1904.....	24.2 —	4.7 —
1903.....	26.0 —	5.6 —
1902.....	25.8 —	5.7 —
1902—06 (gsntl.).	24.8 Mill. Tdr.	5.5 Mill. Læs.

Kærneudbyttet er altsaa anslaaet til at være noget højere end i 1906 og ikke saa lidt højere end Gennemsnittet for det foregaaende Femaar. Ualmindelig gunstigt har Halmudbyttet stillet sig i 1907. Det er 10 Aar siden (1897), at Halmudbyttet blev draget med ind under Høst-opgørelsen, og af disse 10 Aar staar 1907 med langt det største Udbytte.

Rodfrugternes Udbytte er beregnet til:

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
Kartofler (Mill. Tdr.):			
1907.....	1.42	4.66	6.08
1906.....	1.76	5.45	7.23
1905.....	2.04	5.55	7.59
Sukkerroer (Mill. Ctnr.):			
1907.....	6.96	0.25	7.21
1906.....	8.18	0.26	8.44
1905.....	9.10	0.28	9.38
Cikorierødder (Mill. Ctnr.):			
1907.....	0.13	0.16	0.29
1906.....	0.15	0.20	0.35
1905.....	0.16	0.20	0.36
Foderroer (Mill. Tdr.):			
1907.....	23.89	46.85	70.74
1906.....	26.29	45.80	72.09
1905.....	26.52	41.39	67.91

For Rodfrugterne synes Hovedresultatet at være dette, at Høsten af Kartofler, Sukkerroer og Cikorierødder i Sammenligning med de nærmest foregaaende Aar har været under Middelhøst, medens Foderroerne have givet over Middelhøst.

Udbyttet af Høhøsten er beregnet til:

	Øerne.	Jylland.	Hele Landet.
	Mill. Læs.	Mill. Læs.	Mill. Læs.
1907.....	1.80	2.09	3.89
1906.....	1.75	2.07	3.82
1905.....	1.40	1.82	3.22

Saavel Agerhø som Enghø have i Fjor givet et større Udbytte end i noget af de foregaaende 10 Aar. Det Aar, der kommer 1907 nærmest, er 1898, da Udbyttet blev beregnet til 3.84 Mill. Læs.

Det Hovedindtryk, man modtager af ca. 30 Korrespondenters velvillige Beretninger fra alle Landets Egne til Tidsskriftet, er for *V i n t e r s æ d e n s* Vedkommende, at den ved Slutningen af Maj Maaned, *Landet taget som Helhed*, kun kan betegnes som jævn middelgod. Vel lyder en Del Beretninger paa, at Sæden har overvintret godt, og om end det kolde og sildige Foraar forholdsvis sent har bragt det behørige Liv i Sædmarkerne, staa disse dog gennemgaaende med tilfredsstillende Bestand og love godt Udbytte. Men ligesom mange Beretninger saavel fra de sydlige som de nordlige Egne melde enten om begge Kornsorter eller om den ene eller den anden af dem, at de i Vinterens og det solfattige, regnfulde Foraars Løb have taget mere eller mindre Skade, ere langt tilbage i Udviklingen, spidse og tynde. Kun fra faa Egne, saaledes fra Hammelegnen, berettes om ompløjede Hvedemarker.

Ulige bedre lyde Meddelelserne om den unge *K l ø v e r*. Langt de fleste gaa ud paa, at den har staaet Vinteren udmærket igennem, og om end Foraarets Kulde ogsaa her har gjort sig gældende paa Væksten, stod Kløveren dog gennemgaaende ved Maj Maanedes Slutning fortrinlig. Det er kun fra faa og spredte Egne, der klages over, at Bestanden er tynd — saaledes fra Askoveggen, hvorfra der berettes, at den, antagelig som Følge af Angreb af Bægersvamp og muligvis andre Svampe, næsten helt er forsvundet fra en Del Marker.

Hvad *H u s d y r e n e s F ø d e r - o g S u n d h e d s t i l s t a n d* angaar, tør den i det hele og store karakteriseres som god i den forløbne Vinter. Flere Korrespondenter klage dog over, at Køernes Fodertilstand er ret tarvelig, og at Dyrene i Vinterens Løb have krævet mere

Foder end sædvanlig for at holde Hullet, hvad der maaske er en Følge af den kolde Sommer i 1907. Hvad der meldes om Sygdomme — Stivsyge blandt Grise og Lunge-syge hos Heste, smitsom Skede-Katarrh m. m. — er ikke meget. Beretningerne om Svinebestandens Størrelse ere ret varierende. Nogle Korrespondenter udtale, at den er stærkt reduceret, men flere, at den er normal, og endnu flere, at den er større end normal. Bestandens Størrelse er jo ogsaa, hvad Tidsskriftets Korrespondent fra Østlolland udtaler, uafhængig af et givet Tidspunkts Forhold eller Misforhold mellem Produktionspris og Salgspris. Man er henvist til at gøre et forhaandenværende Materiale af Ungsvin færdig til Slagtning; kun naar der i længere Tid har været stærk eller ringe Efterspørgsel efter Grise, virker det tilbage paa Svinebestanden ved at øge eller formindske Antallet af Tillægssøer. Iøvrigt tyder jo Slagtningernes Omfang paa, at Tendensen ret jævnt gaar i Retning af en Forøgelse af Svinebestanden. — Ikke faa Korrespondenter udtale, at Roeholdningerne have holdt sig daarligt, og de synes gennemgaaende at være slupne tidligere op end sædvanlig, saaledes at Foraarsmaanedernes Fodring ved den direkte Udgift til Kraftfoder, ved Vanskeligheden af at holde Mælkeudbyttet oppe og ved den sene Udbinding — først mellem den 15. og 20. Maj er de fleste Steder Kvæget kommet paa Græs, og paa ikke faa Egne endnu senere — har været ualmindelig dyr. Fra Askovegnen skrives, at Roerne have slaet ret godt til. »De enkelte Brugere have efterhaanden lært at lægge en fornuftig Plan for Vinterfodringen, saaledes at det daglige Forbrug af Roer sættes efter at kunne slaa til hele Vinteren. I det hele taget er den Kunst at dyrke Roer og at fodre med Roer gaaet meget stærkt frem i de senere Aar.« — Som i foregaaende Vintre har Forbruget af Kraftfoder fornemmelig koncentreret sig om de kvælstofrigere Oliekager, navnlig Bomuldsfrøkager og Solsikkekager. I Jylland have sikkert mange Landmænd købt færre Foderstoffer end sædvanlig, da meget Korn

indbjærgedes i saa daarlig en Tilstand, at det kun kunde bruges til Foder. Som Udtryk for Beskaffenheden af det indkøbte Foder paa en enkelt Egn skal anføres Forbruget i den lokale Afdeling af »Jydsk Andels-Foderstofforretning« ved Vejen Station i Tidsrummet fra 1. Juni 1907 til 15. Maj 1908:

Majs.....	252,000 Pd.
Byg	108,000 —
Klid	90,000 —
Maltspirer.....	15,000 —
Bomuldsfrøkager.....	374,000 —
Solsikkekager.....	506,000 —
Rapskager.....	105,000 —
Hampfrøkager	82,000 --
Høfrøkager	34,000 —
Forskellige Kager	62,000 —

Det har ofte været ret vanskeligt at faa Vinterarbejderne fra Haanden, og navnlig har det mange Steder knebet med at faa Gødningskørselen udført, saaledes at denne først har kunnet finde Sted hen paa Foraaret. — Hvad Forarsarbejderne angaar, var Saaningen i de mere fremmelige Landbrug paa de sydlige Øer i Gang i Marts Maanedes Slutning og i mange Tilfælde endt til Paaske, altsaa medio April. Roesaaningen blev først almindelig ved Udgangen af denne Maaned. Sjællandske Korrespondenter melde, at Vaarsæden var saadet omkring Majdag, Roerne 1 til 2 Uger senere. Fyn synes at have været lidt bagefter Sjælland, og Jylland var senest paa Færde. I den første Halvdel af April var Saaningen paa Halvøen enten godt begyndt, eller man holdt sig parat til at gaa løs lige efter Paaske. Det stærke Omslag i Vejret, der da indtraf, den stadige og kolde Nedbør, den ubekvemme, tunge og døde Jord kuldkastede imidlertid Beregningerne, de fleste Meddelelser gaa ud paa, at Saaningen først ventedes endt ved Maj Maanedes Udgang — eller muligt endnu senere —, og ofte er Kornet blevet »jadsket« ned. Saaningen kan da i al Almindelighed i

Aar betegnes som sildig, langvarig og vanskelig, og hvad der er saadet efter Paaske, har kun fundet Jorden ubekvem.

For nogle Aar siden meldte saa godt som alle Tidsskriftets Korrespondenter om stadig Udvidelse af Rodfrugtdyrkningen, i Fjor lød omtrent Halvdelen af Meddelelserne paa jævn Fremgang, medens i Aar lige saa mange af dem lyde paa Tilbagegang som paa Fremgang, og langt det overvejende Antal af dem berette, at man er glad over, naar Arbejdskraften er tilstrækkelig til, at man kan opretholde Roearrealerne. Saa meget tør da sikkert siges, at de senere Aars stærke Udvidelse af disse ikke har fortsat sig i Aar. »Rodfrugtavlens Udvidelse — skriver en Korrespondent — sker nærmest i Form af en forbedret Avlsmethode paa det allerede dyrkede Areal og ikke i en Udvidelse af dette. . . . De stedlige Landboforeninger have i flere Aar præmieret gode, velholdte Roemarker, og Husmandsforeningerne, hvoraf der nu snart findes en i hvert Sogn, begynde at virke paa lignende Maade. Der er ingen Tvivl om, at denne Foranstaltning har bidraget en Del til at øge Sandsen for og Fremgangen af den bedre og mere lønnende Rodfrugtavl. Næsten over alt benyttes de af Statens Forsøgsstationer anerkendte 1. Klasses Stammer.« I Jylland synes Runkelroen vedblivende at vinde lidt Fremgang, hvor Forholdene passe for den. Tidsskriftets Korrespondent paa Struer-Eggen skriver, at »trods Kaalroernes mindre Tørstofindhold end Runkelroernes give Køerne mere Mælk paa Kaalroer; Mælkemængden falder regelmæssig, naar man gaar over til Runkelroer fra Kaalroer, og omvendt stiger den, naar man gaar over til Kaalroer fra Runkelroer. Er Roernes Foderværdi kun afhængig af Tørstofindholdet?« Saa vidt Redaktionen bekendt, foreligger der ikke autentiske Forsøg over dette vigtige Forhold.

Det er kun faa af Tidsskriftets Korrespondenter, der lade Arbejdsforholdene uomtalte, og man tør maaske heraf slutte, at disse paa vedkommendes Egn

ikke ere særlig vanskelige. Det overvejende Antal Meddelere udtale sig derimod med mere eller mindre stærke Udtryk om Arbejdskraftens Utilstrækkelighed m. v. Saaledes skrives der: Fra Hjørning-Egnen: Ved Novembertid vare Folkeforholdene meget knappe, og Lønnen var usædvanlig høj. Senere har Forholdet bedret sig noget, men endnu er her Mangel paa Arbejdskraft, og den, man faar, er dyr. Fra Thy: Arbejderforholdene blive værre fra Aar til Aar. Lønningerne ere stegne saaledes, at en almindelig Arbejdskarl maa lønnes med op til 500 Kr. og en Pige op til 250 Kr. aarlig, Daglejerne med 2 à 3 Kr. og Kosten. En Mængde unge Mennesker gaar ledig og vil ikke være bunden i fast Tjeneste, og Husmændene med Jord udnytte deres Lodder langt bedre end tidligere, hvad der tager meget af deres Tid. Fra Egnen ved Sulted: Der har været en stærk Stigning i Lønningerne, thi Arbejdskraften har været utilstrækkelig. For Tiden er der dog Stilstand i Stigningen, og Arbejderne tilbyde sig selv nu i Foraaret, hvad der ikke har været Tilfældet i mange Aar. Folk fra Byen søge Arbejde paa Landet, og Polakkerne fylde ogsaa de ledige Pladser. Til Sommer vil der næppe blive Mangel paa Arbejdere. Fra Egnen mellem Aalborg og Hadsund: Arbejdslønnen steg i Efteraaret, men i Vinter har der ikke været Mangel paa Folk. Fra Høbroegnen: Arbejdskraften her paa Egnen er yderst knap, saa knap, at meget Arbejde bliver forsømt eller ligefrem ugjort. Lønningerne have i Vinter været stærkt stigende, ja — uden Overdrivelse kan det siges, at de ere stegne 70 pCt. mod det sædvanlige. Fra Egnen ved Kolindsund: Arbejdskraften bliver stadig knappere, og Lønnen er stigende baade for fast Tyende og gifte Arbejdsfolk. Det er især disse sidste, der blive knappere, vistnok væsentligst paa Grund af de mange nyoprettede Husmandsbrug. Fra Kjellerupegnen: Det var næsten ikke til at faa faste Karle og Piger sidste Efteraar. Af Piger, der ville tjene, findes der kun faa, og Karlene foretrække enten at

tage løst Arbejde eller at gaa ledige om Vinteren, for om Sommeren kunne de omtrent faa, hvad de forlange. En ordentlig Karl faar 400 Kr. om Aaret. . . . Paa 2 større Bøndergaarde, Nabogaarde hertil, er der paa den ene ingen Tjenestepiger, paa den anden kun én, og hun vil ikke malke. Men rent galt vil det dog først blive, hvis vi skulle have Byernes Arbejdsløse ud paa Landet; de ville sikkert ikke blive herude, men de ville kunne smitte Landbefolkningen med deres socialistiske Lære. Fra **S k e r n e g n e n**: Arbejderforholdene ere meget vanskelige. Den gamle Regel, »at den bedste Ko er en passende Løn for den bedste Karl«, er nu forandret derhen, at der skal 2 gode Køer til at dække 1 Karls Løn. Her er fæstet Karle fra 1. Maj til 1. November for 400 Kr. Fra **H e r n i n g e g n e n**: Faste Folk ere vanskeligere at faa end forhen, og Lønnen er stadig stigende. Af Daglejere er her kun faa, da de fleste løse Folk søge Akkordarbejde ved Mosebrug og lignende. Af de i sidste Rigsdagssamling vedtagne Landbrugslove er særlig Loven om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Landbrug m.m. bleven modtaget med stor Velvilje her paa Egnen; det viser sig, at saa godt som alle gaa med ogsaa under Tvangsgrænsen. Fra **H a m m e l e g n e n**: Vanskeligheden med Hensyn til Arbejdskraften er Landbrugets største Svøbe for Tiden. Fra **H o r s e n s e g n e n**: Lige siden November har der været en saadan Mangel paa Arbejdskraft, at man hidtil aldrig har kendt Mage dertil. Lønnen er i Vinter stegen med 50 pCt. eller maaske mere, men Tyendet har nu engang faaet Ulyst til Landbrugsarbejde, og de unge Karle ville kun gaa for Dagløn. . . . Nu er det sjældent at finde en Gaard paa 30 Tdr. Ld. og derover, som har det nødvendige Tyende. Fra **F r e d e r i c i a e g n e n**: Lønningerne her paa Egnen have haft en lille Tendens til at stige; der er dog ikke mange, der mangle Arbejdskraft. Fra **A s k o v e g n e n**: Arbejdskraften, som plejer at være omtrent passende, har det sidste Aars Tid ogsaa vist sig noget knap her paa Egnen, dog ikke i selve Vintertiden. Kvindelig Medhjælp er især van-

skelig at faa, selv paa Gaarde, hvor man er vant til let at kunne faa denne Hjælp, har det knebet. Det er især Kreaturerne Sommerrøgt og Malkningen, det kniber med at faa Hjælp til. Mange Gaarde med 20—30 Køer have derfor antaget gift Fodermester, som besøger hele Arbejdet udført for delvis Procentløn. Man synes at befinde sig vel tilfreds dermed paa begge Sider. Mindre Gaarde begynde derfor ogsaa at tænke paa at gaa samme Vej. Malkemaskinen ventes med Længsel af mange. Lønningerne for Vinteren alene er det vanskeligt at sige noget bestemt om, idet de i Reglen gaa ind som Led i hele Aarets Løn, hvoraf langt den største Del regnes for Sommeren. Almindeligt gives 300 à 400 Kr. samt frit Ophold til Karle og 200 à 250 Kr. til Piger, som deltage i Udearbejde og Malkning. Daglønnen er 1 Kr. 50 Øre à 2 Kr. om Vinteren og 3 à 3½ Kr. om Sommeren. Faste Daglejere faa ikke saa meget, men der er meget faa saadanne. Fra **S a m s ø**: Arbejderforholdene ere her roligere og bedre end i mange Egne af Landet, men Lønningerne ere ogsaa særdeles høje. Fra **Ø s t l o l l a n d**: Arbejderlønnningerne stige, snarest i stedse øget Tempo. I Vinterhalvaaret falder det dog forholdsvis mindre vanskeligt at besejre Arbejdervanskelighederne. Det er navnlig i Høsten og Tærsketiden, i det hele taget i den travle Efteraarssæson, at disse føles under akut Form. Fra **N o r d f a l s t e r**: Arbejdskraften er fremdeles knap, særlig kniber det for Bøndergaardene og da især med kvindelig Arbejdskraft. Paa de større Gaarde med faste Husmænd gaar det ofte bedre. Lønningerne ere gaaede en Del op igen sidste Aar; for en Arbejdsmand er den nu almindelig 2 Kr. om Sommeren, 1,70—1,80 om Vinteren, 3 Kr. i Høsten og dertil ofte frit Hus og lidt Naturalier. I Øjeblikket ser det ikke ud til, at Lønningerne ville stige mere i den nærmeste Fremtid, især hvis Arbejdsforholdene i Kjøbenhavn ikke bedre sig, og det lykkes at faa Folk derfra tilbage til Landet. Fra **A s s e n s e g n e n**: Arbejderforholdene vare i Efteraaret meget vanskelige, særlig indtil Roeoptagningen og

Damptærskningen var tilendebragt; ikke netop fordi der var væsentlig færre Arbejdere end i tidligere Aar, men som Følge af den højt opskruede Dagløn, der gjorde, at en Daglejerfamilie paa 3 Dage tjente saa meget, at den Ugen igennem kunde leve deraf, og saa gjorde sig kostbar for Resten og søgte at drive den allerede høje Dagløn endnu højere op. Fra Egnen ved Ejby: Arbejderforholdene ere vanskelige, om end det maa siges, at der er lidt rigeligere Arbejdskraft end i Fjor. Lønnen til Karle har i Vinter været 125 à 150 Kr., og for Sommeren er den 200 à 250 Kr. Pigelønnen er 280—300 Kr. for hele Aaret, men Piger til Malkning og udvendig Gerning er det langt vanskeligere at faa end Karle. Den Bevægelse, der fra visse Sider er oppe for Tiden for at faa Kjøbenhavns Arbejdsløse anbragt ved Landbruget, anser jeg ikke for et Gode. At Strømmen til Byerne stopper op, er et Gode, men lad os blive fri for Socialistsmitte ad den Vej. De Arbejdere, Landbruget kan være tjente med fra den Side, komme nok af sig selv, uden Organisationernes Medvirkning. Fra Østfyen: Arbejderforholdene blive vanskeligere, og her tyes mere og mere til fremmed (udenlandsk) Arbejdskraft. Lønningerne ere stigende over hele Linien. Her paa Gaarden er Daglejen:

i 4 Maaneder	160 Ore.
i 3 —	170 —
i 4 —	180 —
i 1 —	200 —

Arbejdstiden er forandret saaledes, at her begyndes Kl. 6 Morgen og holdes op Kl. 6 Aften med henholdsvis $\frac{1}{2}$ Time Frokost og 1 Time Middag. I Høsten forandres Arbejdstiden til fra Kl. 8 Morgen til Kl. 8 Aften. Fra Nord-Øst-Fyen: Arbejderforholdene ere altid meget vanskelige her paa Egnen, Lønningerne stige stadig, og man maa mere og mere ty til fremmede Arbejdere. Arbejdsudgifterne paa en Gaard her ere nu over 50 pCt. højere end for 10 Aar siden. Fra Vestsjælland: Ar-

bejdskraften er som sædvanlig noget knap, og Lønnen er jævnt stigende. Fra Vordingborgegnen: Arbejderforholdene kunne betegnes med »Mangel paa Tilbud af Arbejdskraft til Landbruget«, og dette gælder saavel for Vintertidens som for Sommertidens Vedkommende. Lønningerne ere stigende, men virkelig paalidelige og ædruelige Folk ere saa godt som ikke til at faa; t. Eks. er det næsten umuligt at faa en paalidelig og ædruelig Staldkarl, ligegyldigt hvor meget der bydes i Løn. Fra Egnen ved Jyderup: Lønningerne ere stadig stigende, vore Kreaturpassere ere nu naaede op til 2 Kr. 25 Øre om Dagen foruden Øl og fri Bolig for dem, der bo i vore Huse. Karle findes her næsten ikke, og Piger kendes snart kun af Navn. Fra Frederikssundegnen: Lønningerne ere store og Fordringerne stigende. Faste Folk og ugifte Karle og Piger ere vanskelige at opdrive. Fra Egnen Nord for Kjøbenhavn: Tyendelønnen har det sidste Aar været jævnt stigende og Tilbudet af Tyende af begge Køn meget knapt. Selv paa mindre Steder har der fra November til hen i Vinteren været Mangel paa Arbejdskraft. For den kommende Sommer er der givet, foruden Kost og Logis, 250 Kr. for Karle, indtil 170 Kr. for Piger, som skulle malke. En Mand til at passe og malke 14 Køer blev forgæves budt 300 Kr. for Sommeren. For 30 Aar siden var den tilsvarende Løn 100, 70 og 120 Kr. Paa Husmænd er der fremdeles Mangel. Fra Bornholm: Arbejderforholdene have været ret gode i Vinterens Løb, men naar Foraaret melder sig, søger megen Arbejdskraft til Kaolin- og Teglværkerne samt til andet Jordarbejde. Det kniber derfor stærkt med tilstrækkelig Arbejdskraft for Landbruget, og Lønningerne ere stadig stigende. Flere og flere Landmænd ty til fremmed Arbejdskraft.

Afsætningsforholdene have i Efteraar, Vinter og Foraar været meget daarlige for Kvæg og Svin. Derimod have Hestepriiserne været gode, og for Smørret kom der i Februar Maaned en udmærket Konjunktur, der dog

hurtig brød sammen. I afvigte Efteraar vare Kornpriserne høje, og naar en Periode i Vinter undtages, have de, forholdsvis taget, været gode. Men ogsaa Foderstofpriserne have været høje, og dette i Forbindelse med de gennemgaaende tarvelige Priser for dyriske Produkter og de høje Lønninger retfærdiggør mange Korrespondenters Udtalelse om, at Landbruget for Tiden har vanskelige Tider at staa igennem.

Til Slutning skal følgende Udtalelse fra Tidsskriftets Korrespondent paa F a l s t e r hidsættes: Her i Stiftet er i Vinter afsat en Del af de ny Kvælstofgødninger, endskønt Priserne egentlig ikke have opfordret til at lade hverken Kalksalpeter eller Kalkkvælstof træde i Stedet for Chili-Salpeter. Særlig Kalkkvælstoffet (»Luftkvælstof«) ere Køberne dog blevne grundig kede af, da det er et yderst ubehageligt Gødningsstof at udsaa. Hvor det ikke er ordentlig nedfældet, vil desuden Virkningen rimeligvis blive altfor ringe.
